

6. Сафронська І. М. Методичні підходи до комплексної оцінки фінансового стану підприємства / І. М. Сафронська, Г. С. Белай // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 17. – С. 65–67.

УДК 657

РОЗРОБКА ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ НА ОСНОВІ ПРОГНОЗУВАННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

К. А. Литовченко, магістр спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси і кредит»
О. В. Тимошенко, к. е. н., доцент – науковий керівник

Анотація. У статті доведено доцільність розробки фінансового плану на сучасних підприємствах, при цьому обґрунтовано, що прогнозування формування та використання фінансових ресурсів підприємства є невід’ємною складовою фінансового плану. Систематизовано етапи складання фінансового плану та окреслено основні прогностичні показники діяльності підприємства.

Ключові слова: фінансовий план, прогнозування, фінансові ресурси, стратегія.

Abstract. The article proves the feasibility of developing a financial plan for modern enterprises, and it is substantiated that forecasting the formation and use of financial resources of the enterprise is an integral part of the financial plan. The stages of preparation of the financial plan are systematized and the basic forecast indicators of activity of the enterprise are outlined.

Keywords: financial plan, forecasting, financial resources, strategy.

Постановка проблеми. Роль та значення фінансових ресурсів у сучасних умовах господарювання важко переоцінити. Трансформаційні процеси в економіці позначилися на механізмі забезпечення фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств, що призвело до необхідності наукового осмислення й теоретичного обґрунтування процесів та шляхів адаптації даного механізму до сучасних умов господарювання. Актуальність розгляду зазначеної теми та її проблематики зумовлена тим, що з

початком перебудови економіки країни більшість підприємств змінила форму власності та організаційно-правову форму господарювання, внаслідок чого третина з них стала збитковими. Це зумовлює постійне зростання значущості теоретичного осягнення нових підходів до формування й використання фінансових ресурсів, а також розробки фінансових планів.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблеми розробки фінансових планів на основі прогнозування процесів формування та використання фінансових ресурсів підприємств висвітлюють у своїх працях такі економісти, як: Н. О. Андрусак, І. О. Бланк, О. Д. Василик, О. Є. Гудзь, Н. А. Дехтяр, О. В. Єрмошкіна, А. Г. Завгородній, Г. Г. Кірейцев, С. В. Мішина, Д. С. Моляков, В. М. Опарін, А. М. Поддєрьогін, О. Р. Романенко, Г. А. Стасюк, О. Я. Стойко, П. І. Юхименко та ін. Проте на сьогодні все ще залишається низка малодосліджених питань щодо прогнозування фінансових ресурсів підприємств.

Формулювання мети. Метою статті є розробка фінансового плану на основі прогнозування процесів формування та використання фінансових ресурсів підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогоднішній день кожне підприємство, не залежно від його розміру, форми власності, виду та сфери діяльності, має чітко сформулювати не тільки цілі, але й стратегії власної діяльності.

Важливою передумовою збалансованого фінансового розвитку ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» є не просто наявність системи фінансового планування, а її раціональне функціонування, що знаходить відображення у фінансовому плані відповідної якості.

Результативний аспект якості фінансового плану віддзеркалює його основні якісні характеристики – результативність та ефективність, які вимірюються шляхом оцінювання рівня досягнення очікуваного запланованого результативного фінансового показника, яким може бути економічна додана вартість (EVA), обсяг чистого прибутку, обсяг чистого грошового потоку, рентабельність інвестованого капіталу тощо. Найбільш прийнятним варіантом фінансового плану слід вважати той, що забезпечить

одержання максимального фінансового ефекту при найменшому рівні витрат на фінансове планування. Таким чином, ефективність фінансового плану ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» – це, перш за все, співвідношення між його фінансовим результатом та витратами на його обґрунтування.

В процесі фінансового планування, незалежно від типу обраної фінансової стратегії, обов'язковим є забезпечення певних параметрів фінансової діяльності, які дозволяють гарантувати фінансову безпеку ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» (табл. 1).

Таблиця 1 – Умови збалансованості параметрів фінансової діяльності ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод»

Параметри фінансової діяльності	Умови збалансованості	Фактичне значення на кінець 2018 року
Збалансованість структури активів та капіталу	Відповідність термінів залучення капіталу рівню ліквідності активів $K_{зп} > 1$; $K_{фа} > 0,5$	$K_{зп} = 0,721 < 1$ $K_{фа} = 0,545 > 0,5$
Збалансованість рівня доходності активів та витрат по залученню капіталу	$EP > WACC$	$18,22 < WACC$ (до 30 %)
Збалансованість грошових потоків	$ЧГП > 0$	$2017 > 0$
Збалансованість рівня доходності активів та рівня їх фінансових ризиків	Прийнятне співвідношення між рівнем доходності активів та рівнем їх ризику (досягнення мінімального рівня фінансового ризику при бажаному рівні доходності активів)	

Умовні позначення: $K_{зп}$ – коефіцієнт загального покриття; $K_{фа}$ – коефіцієнт фінансової автономії; $WACC$ – середньозважена вартість капіталу; $ЧГП$ – чистий грошовий потік.

За даними табл. 1 можна відзначити незбалансованість деяких параметрів діяльності ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» у 2018 році щодо його фінансового плану, що свідчить про його не повну ефективність.

З метою прогнозування фінансових ресурсів застосуємо відомий в теорії і практиці такий метод прогнозування, як метод найменших квадратів. Прогноз фінансових ресурсів ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» на 2019 рік становитиме: 33 338,8 тис. грн. Система управління фінансовими ресурсами ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» може вважатися досить ефективною лише в тому разі, коли вона дає змогу не лише раціонально використовувати наявні ресурси, а й забезпечувати активний системний пошук можливостей подальшого розвитку підприємства. Безбитковий обсяг продажу і зона безпеки підприємства – основоположні показники в обґрунтуванні управлінських рішень, в оцінюванні діяльності підприємства. Для визначення їхнього рівня у ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» з метою прогнозування застосуємо аналітичний метод. При сумарних операційних доходах у розмірі 1 507 357 тис. грн поріг рентабельності, ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод», склав 534 577,8 тис. грн. Для ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» критична точка розташована на рівні 64,5 % від можливого обсягу реалізації продукції. Тобто, пакети замовлень на продукцію мають бути значно вищі за рівень його виробничої потужності. При цьому запас фінансової стійкості, який дорівнює різниці між фактичним і безбитковим обсягом продажів, склав 927 779 тис. грн, або 64,5 % від сумарних операційних доходів.

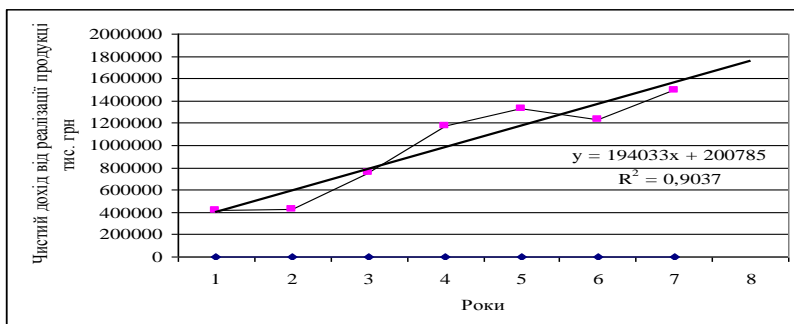
Для ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» при зміні операційної діяльності підприємства, його операційний прибуток буде підвищуватись на 1,55 % сильніше.

Зона безпеки показує, на скільки відсотків фактичний обсяг продажів вищий від критичного, при якому рентабельність дорівнює нулю. При обсязі реалізації, що дорівнює нулю, підприємство зазнає збитків у розмірі суми постійних витрат (для ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» – 96 314 тис. грн).

Проведені розрахунки свідчать, що постійні витрати ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» окупляться через 4,3 місяців. Протягом інших 7,7 місяців ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» зароблятиме прибуток. Отже, резервами підвищення ефективності використання фінансових ресурсів ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» є прискорення оборотності активів та оптимізація структури фінансових ресурсів. Підприємству доцільно розширювати обсяги виробництва, адже, при зміні операційної діяльності підприємства, його операційний прибуток буде підвищуватись на 1,55 %.

За допомогою методу Фостера – Стюарта перевірено гіпотезу про наявність тренда. Метод дає достатньо надійні результати та дозволяє визначити тренд у значенні дисперсії рівнів, що має вплив на прогностичний аналіз [1].

З метою складання фінансового плану спрогнозуємо доходи і витрати ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» на 2019 рік за допомогою лінії тренда (рис. 1). Для якісної оцінки сили зв'язку скористаємося шкалою Чеддока. Тіснота зв'язку за $R = 0,90$ є доволі високою.

Рисуюнок 1 – Обсяги виробництва ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» за 2012–2018 роки

На основі проведених розрахунків прогностичних показників складено фінансовий план ПрАТ «Кременчуцький міськмолкозавод» на 2019 рік. Як свідчать результати розрахунків навіть

за несприятливим прогнозом зменшення обсягів діяльності ПрАТ «Кременчуцький міськмолочозавод» у 2019 році матиме можливість підвищити ефективність своєї діяльності за рахунок збільшення обсягів реалізації, отримання капітальних інвестицій та збільшення виробничих потужностей підприємства, капіталізації прибутку.

Висновки. Таким чином, фінансове планування є одним із інструментів підвищення ефективності використання фінансових ресурсів ПрАТ «Кременчуцький міськмолочозавод». Фінансове планування на підприємстві сприятиме забезпеченню його діяльності необхідним обсягом фінансових ресурсів та оптимальною їх структурою.

Список використаних інформаційних джерел

1. Волонтир Л. О. Економіко-математичне моделювання в аналізі ефективності використання фінансових ресурсів / Л. О. Волонтир, А. В. Томаш // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2011. – № 2 (53), том 3. – С. 29–36.

УДК 657.37

АНАЛІТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ БАЛАНСУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

М. М. Лупир, магістр спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування освітня програма «Фінанси і кредит»

Г. М. Сидоренко-Мельник, к. е. н., доцент – науковий керівник

Анотація. У статті досліджені теоретичні та практичні аспекти реалізації аналітичних можливостей балансу. Розкрито структуру звітної форми, зміст статей, мету та практичне призначення. Критично оцінено перелік показників, які обраховують виходячи з даних звітності, надано характеристику особливостям та можливостям звітної форми.

Ключові слова: аналіз, баланс, доходи, витрати, фінансові результати, прибуток, аналітичні можливості.

Abstract. The article explores theoretical and practical aspects of the implementation of the analytical capabilities of the balance. The

Фейст І. С. Поняття та склад витрат на маркетингові комунікації для цілей обліку	259
Шелест О. В. Роль обліку в управлінні прибутком підприємства	264

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА І СТРАХУВАННЯ

Освітня програма «Фінанси і кредит»

Белова Д. Д., Волков М. І. Сутність та особливості фінансової стратегії підприємства	270
Власенко Д. Р. Економічна сутність та особливості антикризового управління підприємством	276
Гайдаржі І. О. Методичне забезпечення антикризової діагностики вітчизняних підприємств	282
Гальченко В. Г. Сучасні підходи до класифікації власного капіталу підприємства	288
Гомон Є. Ю. Оцінка сучасного стану виконання бюджетних програм	293
Донченко Т. В. Удосконалення моделі розвитку небанківського інституційного інвестування в Україні	298
Захаров І. М., Шиндер В. В. Фінансова стратегія та її роль у забезпеченні прибутковості підприємства	307
Іванов Д. І. Оптимізація грошових потоків пат «лубнифарм» як метод фінансового механізму забезпечення платоспроможності підприємства	312
Кучер В. В. Теоретичні основи організації комплексної оцінки фінансового стану підприємства	317
Литовченко К. А. Розробка фінансового плану на основі прогнозування формування та використання фінансових ресурсів підприємства	323
Луцур М. М. Аналітичні можливості балансу в системі управління фінансами підприємства	328
Лялун В. В., Сірокурова К. С., Крамська М. С. Програмно-цільовий метод та його впровадження в бюджетний процес ...	333
Маручок А. Р. Методи оцінки фінансової безпеки підприємства	339

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

**ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

**Полтава
2019**

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ**

**ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

**ПОЛТАВА
ПУЕТ
2019**

Друкуються відповідно до наказу по університету № 135-Н від 20 серпня 2019 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **С. В. Гаркуша**, д. т. н., професор, проректор з наукової роботи ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. М. Бобух**, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземної мов та перекладу ПУЕТ.

Відповідальний редактор:

К. Ю. Вергал, к. е. н., доцент директор Інституту економіки, управління та інформаційних технологій ПУЕТ.

Члени редакційної колегії:

О. О. Ємець, д. ф.-м. н., професор (за спеціальністю Комп'ютерні науки), завідувач кафедри математичного моделювання та соціальної інформатики ПУЕТ;

В. В. Карцева, д. е. н., професор (за спеціальністю Фінанси, банківська справа і страхування), завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор (за спеціальністю Публічне управління та адміністрування), завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії;

В. А. Кулик, д. е. н., доцент (за спеціальністю Облік і оподаткування), завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

Г. В. Лаврик, д. ю. н., професор (за спеціальністю Публічне управління та адміністрування), завідувач кафедри правознавства ПУЕТ;

Т. В. Онішко, д. і. н., професор (за спеціальністю Інформаційна, бібліотечна та архівна справа), завідувач кафедри документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах ПУЕТ;

Л. М. Шимановська-Діанич, д. е. н., професор (за спеціальністю Менеджмент), завідувач кафедри менеджменту ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. Інститут економіки, управління та інформаційних технологій. – Полтава : ПУЕТ, 2019. – 504 с.

ISBN 978-966-184-361-4

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітня програма «Документознавство та інформаційна діяльність»; Комп'ютерні науки освітня програма «Комп'ютерні науки»; Менеджмент освітня програма «Менеджмент та адміністрування»; Облік і оподаткування освітня програма «Облік і аудит»; Фінанси, банківська справа і страхування освітня програма «Фінанси і кредит»; Публічне управління та адміністрування освітні програми «Публічне адміністрування» та «Місьцеве самоврядування»; Економіка освіти програма «Управління персоналом та економіка праці».

УДК 33+3.077+004](062.552)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналі.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено*